

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és iskoláknak 4 frt. Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő és iaptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőseggel és kiadóhivattal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 2 frt 30 kr. minden további megkezdett 100 szó után 1 frtál több

A liberális párt bizalmi szavazata.

Karácsony előtt a „Nemzet»-nek egy hosszú, másfél hasábos táviratban jelenték Nyitráról, hogy a Tarnóczy-vármegyében dec. hó 29-ére „egyetemes nagygyűlést» hívnak össze, melyben bizalmat fognak szavazni a Tisza-paprosnak. Szepegve gondoltunk ezen egyetemes nagygyűlésre. Mikor négy évvel ezelőtt Zichy János tartotta programbeszédjét, a szigeti vendéglő előtti nagy tér alig volt képes a néppárti hallgatókat befogadni. Hát ha most egyetemes nagygyűlést tartanak, ahol esetleg Emődy József, Markovics János, Mérey Lajos s más előkelő megyei politikusaink is megjelennek az ő párthiveikkel, meg a liberálisok is, ez csak a tormalos réteken volna megtartható. Az a sok meghülés, ami az Isten szabad ege alatt tartott ülésnek eredménye lesz; ki fogja azt lelkiismeretén elviselni.

Nem volt semmi. Nem kellett aggódunk polgártársaink egészségeért. Az „egyetemes nagygyűlés» oly titokban folyt le, mintha egy szabadkőmives páholy végezte volna munkáját. A nyitrai szabadelvű párt helyiségeiben folyt le az egész, hol a helybeli tagok is jelentékenyen kevesebb számban jelentek meg, mintha egy hordó Pschorrbräu-t ütöttek

volna ott csapra. A legnagyobb kontingenst a bosszúságukra becített falusi jegyzők és szolgabírák képezték. Ezek aztán oly kevesen, ahányan voltak, összebujtak, mint a szegény ember gödölyéi, és kimondották, hogy bizalommal viseltetnek a kormány iránt.

Ha a csütörtök esti értekezlet megfelelt egy egyetemes nagygyűlés méreteinek, mi azonnal 100 forintot adunk a Fmke céljaira. A másfél hasábnyi táviratban előre hirdetett egyetemes nagygyűlésről azután Lőrinczy Gyuri hazánkfia referált egy tudósításban, melyből még az ilyenekre éhes liberális lapok is, mint a „Pesti Hírlap», „Országos Hírlap» csak négy sorra terjedő sovány csontot tudtak kihámozni.

A szabadelvű párt, mely e fontos kérdés megvitatásánál éppen tömeges számával imponált volna leginkább, csúfos kudarcot vallott. De nem is lehet az másképen. A megyei független elem teljesen távol tartotta magát. A nép meg egyáltalában nem vett ott részt, annak Árpási Imre szalonjaiban úgy sincsen helye.

A bizalmi szavazat minden nagyobb emóció nélkül ment végbe. Kivéve, hogy Kállai Ármán polgártársunk egy pótindítványt akart még beadni: mely az ex-lex

állapot okozóinak az ellenzékét akarja feltüntetni, de ez is elvetetett. A liberális vacsora, mely 80 terítékre szólt, csak gyéren volt meglátogatva, mert számottevő embereiket tudósítónk a színházban látta; úgy hogy igen sokan az előre fizetett lakomából duplán vacsorálhattak. S ez volt még a legjobb az egészből.

Másnap a komédia megismétlődött a nyitrai megyeházon. Mert Bánffy nem bukott, hát neki szavaztak bizalmat, mindössze 78-an, mert a bizottmány tartama alatti választáskor összesen ennyi szavazat adatott be. Nyitramegyének összesen 600 bizottmányi tagja van. Ha most hozzávesszük, hogy a tisztviselő város összes megyei, állami és városi hivatalnokai mind be vannak választva a bizottmányba, hát a berendelt szolgabírák és jegyzőkből sem kellett soknak megjelenniök, hogy ezt a 78-ból álló „horribilis» számot elérjék, vagy pedig a városiak voltak gyéren jelen.

Nyitrán azért történt ez, mert a nyitramegyei szabadelvű párt is szégyenli a gyalázatos állapotokat. Tiszteségeesebb elemei is visszavonulnak a rut szerep elől.

Az országgházban e hó 30-án az utolsó ülésben nyíltan bejelentették az obstrukciót: az új esztendőre kiméletlen

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE» TÁRCÁJA.

Bácskai emlékeimből.

— Csak nyolc év mult el azóta, és mily változás mindenfelé! — kiálték fel három hónappal ezelőtt, mikor ott lenn jártam a Bácskában. Régi szép emlékeim felujultak s nem egyszer mondtam: „Volt..., de már nincsen!”

— Él-e még Sisák? — kérdelem egy alkalommal Géza barátomtól.

— Él, de már csak árnyéka a réginek.

— Micsoda?! Hát az a vasember is tönkrement azóta?

— Sajnos, de való! — Hej, semmi sem tart örökké! Pedig, a emlékszel-e rá, hogy még 75 éves korában is tultett minden legényen vigság dolgában?

— Hogyne emlékezném!

Sisák Palkó a legtipikusabb alakja volt Bácskának évtizedeken át. Ott lakik a szőke Tisza mentén, abban a községben, hol a tudákos mészáros égig magasztalván borát, így szólt: „Ennek a bornak olyan rumarája (aromája) van, hogy delegát (delicat) inni, és megérdemli, hogy medukamentumot (dokumentumot) kapjon.»

Büszke is rá szülőhelye, mert olyan legény sem volt hét vármegyében, mint Palkó. Bejárt országot-világot és ha diktáció pektábiszra (dictio spectabilis — nagy beszéd) nyíltak ajkai, szájatva hallgatta apraja-nagyja, mert manap az emberfia nem talál hamarjában oly tudós főt, ki anyanyelvét annyi új szóval és kifejezéssel gazdagította volna, mint ez az egyszerű falusi gazda. Nem csoda tehát, hogy egyszer vágyaim netovábbja volt: e híres nyelvtudóst meglátogatni és szókincséből egyet-mást ellesni.

* * *

A hatalmasan zúgó szél kegyetlenül csapdosta a sűrűn szállinkozó hópelyheket a gőzmasina ablakjaira, midőn 1890-ben, karácsony estéjén, a kalauz rikácsoló hangon az annyira óhajtott állomás nevét kiáltotta. A dörgő „éljen», mely a vonat megállásakor kívülről hangzott, tulharsogta a szél sivitását. A néhány utas, mint egy paranesszóra, egyszerre lehúzta a kupék ablakait, hogy a künn történekről tudomást szerezzen.

A csipős hideg azonnal átjárta tagjainkat, mikor kiszálltunk.

Hatalmas „éljen» hangzott újra.

Körülnéztem, kinek van oly jó kedve ebben a szibériai hidegben.

— Nini, hiszen ez az öreg Sisák! — szólalt meg Géza barátom, — nezd csak, hogy fest!

Jobbra néztem és csakugyan eredeti alakot láttam felénk közeledni.

— Ejnye! Hát ez azt gondolja, hogy nyár derekán vagyunk? — kiálték fel önkénytelenül, mikor ez alacsony, zömök embert furcsa öltönyben megláttam.

Fehér cilinder a fején; sötét, napszurás ellen való cvikker az orra hegyén; vékony fehér kesztyű a kezén; kinyitott napernyő a kezében és porköpenyeg rajta.

— Jó estét, uraim!

— Jó estét, öreg!

— Mi iránt, hogy ma reggel egy szimpla kadét (gyerek) frosriktát (Vorschriftet) hozott hozzám, hogy este krisztus barátok (papok) és óberkadétok (uri emberek) érkezvén, én szállít-sam be őket a vasutról: hát Stellungba vágтам magam és megjelentem, mint óberkos csipimpiparadéban (plain paradeban). Itt standba álltam s oly rexumosan (derekasan) tartottam magam, hogy militarországban sines párom!...

— Itt van öreg, kenje meg a gégejét, hogy jobban szuperáljon! — vágott közbe Géza barátom, egy boros pintest nyújtva át neki.

pusztító hadjáratot jelentett be az ellenzék, s az év utolsó ülése oly zajongással folyt le, hogy azt fel kellett függeszteni, illetőleg jövő évre halasztani. És mindez azért, mert egy általánosan utált ember csökönyös daccal ragaszkodik a hatalomhoz, kit csak kilödni lehet a miniszterelnöki palotából.

A nyitrai szabadelvű párt önálló tagjai is, mint e szám mutatja, húzódoznak ilyen ember mellett színt vallani, és legnagyobbbrészt csak a koldus tarisznyások, meg a fegyelmi vizsgálat vértanui és jelöltjei azok, kiknél hiányzik még a szégyenpir.

Az ellenzék teljesen visszavonult. Mindössze négy ember jelent meg a közgyűlésen. A brutális erőszak teljesen meghiusított minden akciót, még virilista tagjaink is megundorodtak a közéletől. Jelentős férfiakat hallottuk nyilatkozni, hogy jobbak voltak még a Szalavszky alatti viszonyok is, mert legalább tehetésebb ellenféllel állottunk szemben.

A nyitrai főispán 78 főből álló testőr hada most megbélyegezte a vármegyét, egy csipetnyivel meghosszabbította az alkotmányellenesen kormányzó hatalom életét: viselje a beálló zavarokért ő a felelősséget.

Az új fogyasztási adó-törvények.

1899. évi január hó 1-én lépnek életbe a fogyasztási adók kivétele és beszedése iránt az 1899. évi XVI. és XVIII. tek. rendelte új határozmányok, s az ezek végrehajtására vonatkozólag a m. kir. pénzügyi miniszter által kibocsátott 98726/98. sz. rendelet intézkedései.

Ezen új szabályok annyira érintik a nagy közönség érdekeit, hogy helyén lévőnek tartjuk ezeket lapunk t. olvasóival megismertetni.

1899. évi január 1-től a fogyasztási adók két osztályba soroltatnak, és pedig az egyikbe a bor és husfogyasztási adó, a másikba a szesz, cukor és sörfogyasztási adó.

A) A bor és husfogyasztási adóra vonatkozó törvények továbbra hatályban maradnak, ezen két

adónemet tehát az állam nevében a m. kir. pénzügyigazgatóságok kibérlés útján hasznosítják, vagyis a városok s községeknek esetleg egyes vállalkozóknak bérbe adják. A pénzügyi hatóságok törekvése az év végén az volt, hogy a bor és husfogyasztási adó beszedését a városok (községek) béreljék ki, hogy ilyképen a polgárok a nagyobb zaklatástól megóvassanak. Célszerű is volna, ha lehetőleg minden község venné bérbe ezen fogyasztási adóknak beszedését, s a kivétel módzatát maga helyi viszonyainak megfelelően szabályozná.

Az ezekre vonatkozó adótételek a következők:

1. *Husfogyasztási adó* alá esnek a közfogyasztásra (tehát nem a házi szükségletre) levágott szarvasmarha, sertés, juh és kecske, továbbá a friss és iparilag feldolgozott husneműek (kolbászfélék): a) a vágómarha, u. m. ökrök, tehének s általában az egy évnel idősebb borjúk darabja után Budapesten 6 frt 30 kr, Pozsonyban 5 frt 4 kr, az I. oszt. (20 ezer léleknel nagyobb lakossággal bíró) helyeken 5 frt 4 kr, II. oszt. (10-20 ezer lakos) helyeken 3 frt 78 kr, III. oszt. (10 ezer lakosnál kisebb) helyeken 2 frt 52 kr, — b) az egy évnel fiatalabb borjúkért a fentirt osztályozás szerint 1 frt 5 kr, 84 kr, 84 kr, 63 kr és 42 kr, c) juhok és kecskék darabjért 40, 32, 32, 26 és 17 kr, d) bárányokért 14 kilóg, valamint a malacok és gödöltyékért 26, 21, 21, 17 és 11 kr, e) süldőkért 20 kilogrammig 79, 63, 63, 42 és 32 kr, sertésekért 1 frt 58 kr, 1 frt 26 kr, 1 frt 26 kr, 95 kr és 63 kr, g) behozott friss hus, kolbászfélék, füstölt hus, szalámi és huskonzervekért 100 kilonkint 2 frt 35 kr, 1 frt 88 kr, 1 frt 88 kr, 1 frt 50 kr és 95 kr.

2. *Borfogyasztási adó* alá esik: a) bor és mesterséges bor Budapesten hektoliterenkint 6 frt 46 kr, Pozsonyban 6 frt, I. oszt. helyeken 6 frt 35 kr, II. oszt. 5 frt 69 kr, III. oszt. 4 frt 35 kr, b) bormust és szőlőcefre az említett osztályozás szerint 4 frt 85 kr, 4 frt 50 kr, 4 frt 76 kr, 4 frt 27 kr és 3 frt 26 kr, c) borseprő csakis Budapesten 2 frt 15 kr, d) gyümölcsbor 2 frt 20 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt, 1 frt 80 kr és 1 frt 60 kr.

Mindezek után az adó továbbra is a bérlő város (község) vagy magánvállalkozónál fizetendő.

II. A fogyasztási adó másik osztálya a szesz, cukor és sörfogyasztási adó, melyet ezentul nem úgy mint eddig a bérlő községek, vagy vállalkozók fogják beszedni, hanem maga az állam azonnal a gyáraiban, a hol azok előállítatnak, vagy a mennyiben azok külföldről hozattak be, az illető kereskedőtől szedi be.

E szerint tehát január hó 1-től mindenki szesz, cukor és sör szükségletét bárhol szerezheti be a nélkül, hogy azok után, ha azt más községbe viszi, fogyasztási adót kellene fizetnie, mint-hogy azt a gyáros vagy kereskedő már megfizette.

Kivételt képez ezen általános szabály alól az, ha akár magánfél, akár valamely iparos a belföldi gyárból vagy kereskedőtől 5000 hektoliter foknál több szeszt, avagy 50 métermázsánál, avagy 50 hektoliternél több sört vesz egyszerre, minthogy ilyen nagyobb mennyiségek után a gyárosok (kereskedők) a fogyasztási adót előre megfizetni nem kötelesek. Ezen esetben is jogában áll a vevő félnek, de reá nézve célszerűbb is, mivel sok utánjárás és zaklatástól menekül, a fogyasztási adót a gyáros s illetve kereskedő útján az áru átvétele előtt kifizettetni, s azt már mint szabad árut átvenni.

A külföldről — ideértve Ausztriát és Bosznia-Hercegovinát is, — behozott ilyenmű cikkek után az illető fogyasztó, a ki azt behozatta, az adót a legközelebbi pénzügyőri szakasznál tartozik megfizetni. Legcélszerűbb ha az árut mielőtt még haza hozná, ott előmutatja, s azt már utközben megadóztatja. Például ha valaki bajor sört vagy hollandi likört, avagy eredeti jamaika rumot a külföldről maga akarja behozatni, azt, a mint a vasuton vagy esetleg postán megérkezik, azonnal a pénzügyőrségnél jelenti be, s előmutatja, a hol azt azonnal megadóztatják, s a fogyasztó minden további vizsgálattól menekül.

Az ilyen áruk után fizetendő adótételek a következők: a) égetett szesz italok után (likör kivéve) hektoliter fokonkint 15 kr, szeszforgalmi (fogyasztási) adó, b) likörök után szinte 15 kr szesz, s azonfelül minden liter után 2 kr, cukorfogyasztási adó, c) cukor után kilonkint 6 kr fogyasztási adó, d) cukorkák után kilonkint 5 kr fogyasztási adó, e) kandirozott gyümölcs után kilonkint 4 kr, f) csokoládé s csokoládégyártmányokért kilonkint 3 $\frac{1}{2}$ kr, g) sör után literenkint 5 kr fogyasztási adó.

Ezek szerint a szesz, cukor és sörforgalom teljesen szabad, s a fogyasztó csak akkor, ha azt külföldről hozatja, tartozik azt megadóztatni végett a pénzügyőrségnél bejelenteni, s bemutatni, a mi a régi állapotokkal szemben nagy könnyebbség.

A szesz, cukor és sörtermelési adó továbbra is épségben marad, vagyis a gyárak tartoznak ezen adónemetet külön ellenőrzés mellett fizetni, azok pedig a kik házi szükségleteik fedezésére az eddigi szabályok szerint adómentesen főzhetnek gyümölcspálinkákat, azt továbbra is tehetik.

A mint az öreg kezebe vette, azonnal befektette a diktáció pektábiszt e szavakkal:

— A többi diácul van!

S szájjához emelvén a pintest, így kiáltott fel:

— Szunt (zur Gesundheit)!

Miután már jó nagyot húzott belőle így szólt:

— Most már üljenek fel, uraim, hogy el ne késsünk!

Mikor elhelyezkedtünk, a lovak közé csapott:

— Rexum kerdaik (Rechts um kehrt euch)!

Az uton a szél valami furcsa szövegű dalnak a hangjait hozta fülembe, melynek csak refrainjét értettem tisztán:

„Éljen a király,
Vesszen a viszály!”

* * *

Szilveszter estéjén szép közönség gyűlt egybe az oberkocsis vendégszerető házában vaderpukkos (wanderbuchos, azaz: nagy) disznótorra. Volt ott krisztus barát, oberkadét, az agenciás ur (a hájóállomás főnöke), az evangelista (evangelikus) vallásu, ki mindig a frosriktákat cipeli, szimpla kadét, néhány vastagfűlű paraszt: Görhe Pali, Mela Jancsi, Bódag Gyula, Lódulj Marci, Gyere Pista, Lófosi Jancsi és tudom is én már a „kötőfékes” neveket. Bekukkant az ajtón a töröttfejű

Jancsi is, meg néhány vetélt malac (suhanc), de ezeknek az oberkocsis csakhamar kiadta az utat:

— Kifelé Jancsi, hazajött a Marci!

Mikor már mindenki elfoglalta helyét, bejött a Pöre (Örzi) néni, hogy üdvözölje a vendégeket s egy-két szót váltson az egybegyűltekel. Azonban alig szólalt meg, szegény! már megkapta a választ férje szájából:

— Ne krampogj! Tartsd a pampuládat!

Tedd be inkább azt a stiblitáblát (spallett-táblát), ne dugja be komisz pófáját az ipszilon száju kadét, meg azok a dódellák (gyerekek), azután hordd el az irhadat!

A kíváncsiság behozta a fiát is. Az öreg, mikor meglátta, azonnal előállt, mint gondos házigazda, a parancscsal:

— Te... izé! Menj fel az... izébe, ott találsz egy... izét, vidd el az... izéhez, hogy tegyen rá egy... izét!

Ment is az istenadta ész nélkül fel a padlásra a sajtárért s elvitte a kovácshoz, hogy tegyen rá abroncsot.

Mig a vacsorára került a sor, valamennyien faterkázunk (kvaterkázunk), mert az oberkocsis csak glázolás közben szokott igazán ektózni (jó kedvű lenni).

Hozták a takarmányt (ételt). A házi ur „jó

étvánt kívánván az appetitushoz”, megkezdődött a menázi, mely öt fogásból állt. Volt 1) hopleves és csicsóka leves (minden jó leves e két néven szerepel nála), a cibere (rosz) leves ily ünnepeles alkalommal nem kompábel (illik); 2) örökbe fogadott (ajándékba kapott) malac, pre-dentibe (presentbe) kapta, mert már krank volt annak a numerája (valami baja volt); 3) pecsmeges (lekváros) tészta; 4) körömfaradék (sonka); 5) nem emberbe való (befőtt).

A menázi numerás (jó) volt. Gyürte is egyik jobban, mint a másik.

Bor és „pricer” rogyásig volt.

A menázi alatt a Setit Jóska huzta keservesen egyetlen kompozícióját. Közbe-közbe a vendégek közül egyik-másik megeresztett egy-egy nótát is. Az oberkocsis meghatottságában könnyezve mondogatta mindegyik után:

— Ez szivrehajtó dal, igazán mondván!

Az ötödik fogásnál jobbába fogta poharát s e szavakkal: „Tiszteljük fel az egész instrumentumos feladatot” (Köszöntsünk fel a vendégeket) felállt s a következő országos diktáció pektábiszt mondta:

— Mi iránt, hogy jobbra-bára, üveghegyeken innen, korpakazalokon túl megfordultam, bájartam Bácskát, Tolnát, Baranyát, Nógrádot, Pes-

Január hó 1-ével a meglevő készletek leltározandók és a pénzügyorségnek bejelentendők, kivéve azon árukat, melyek után a fogyasztási adó már befizettetett, vagy adómentesek, avagy ha a készlet 5 liter alkoholt, 25 liter likört, 10 kiló cukrot vagy cukorkát és 5 liter sört meg nem halad.

Ezek a legfontosabb új szabályok, melyekhez mindenki január hó 1-től alkalmazkodni tartozik, s melyeknek betartása esetén a polgárok az eddigi fogyasztási adóbérlők önkényétől és zaklatásától menekülnek, s a bor és húsfogyasztási adó kivételével csakis a pénzügyorséggel közlekednek.

A magánosoknak annyiban is hasznára lehetnek ezen törvényes rendelkezések, hogy a jó és olcsó külföldi árut szabadon rendelheti meg, s hozhatja be, s azt egyszerűen csak a pénzügyorségnek tartozik bejelenteni s előmutatni.

A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A nyitramegyei gazdasági egyesület szerdán tartotta Emődy József elnöklété alatt évi rendes közgyűlést. A tagok szép számmal jelentek meg, s nagy meglepéssel vették tudomásul az egyesület tevékenységére vonatkozó jelentést. Az egyesület 56 szövetkezetet létesített, melyek már eddig is mintegy 200,000 frtnyi kölcsönt nyújtottak tagjaiknak. A jövő évben fogyasztási szövetkezetek alakítására fogja az egyesület összes tevékenységét fordítani. Köszönetet szavaztak a tagok a vezetőségnek azért is, hogy sikerrel végezte a vármegyei Központi Hitelszövetkezet előmunkálatait. A gyűlés végeztével Mérey Lajos indítványt nyújtott be a borhamisításoknak a megye területén való meggátolása tárgyában. A kiváló elnöki beszédet csaknem egész terjedelmében hoztuk, mely így szólt:

Tisztelt közgyűlés!

Tavaly ilyenkor volt szerencsém ismét a nyitramegyei gazdasági egyesület közgyűléséből fölhívni tisztelt gazdatársaimat, hogy osztály, rang, vallás és pártkülönbség nélkül csoportosuljunk az önségely magasztos eszméje köré. Szakítsunk ama országiszerte tapasztalt — nézetem szerint — beteges, lassú elsenyedést, téltenséget és tehetlenséget méhében hordó iránnyal, mely mindent a végletekig központositott kormányhatulomból vár, s meg a független, szabad gondolkodást is minden küzdelem nélkül átengedni kész ezen hatalom azon tényezőinek, kik szavunkat, bajainkat igazán meg nem értik, vagy nem akarják megérteni, s mivel

tet; voltam Európában (Európában), hadakoztam Veronában, hivatalos voltam Emerikába (Amerikába) is vaderpukkos disznótorra, brudert ittam gróffokkal, bárókkal; kiszolgáltam nagy kapellációt (capitulációt), instrumentumokat manipuláltam (fegyvert forgattam) és... mindig rexumosan tartottam magamat. Rózsa Sándorral én is nagy mangel (kopé) voltam; kigyót-bekát kiáltott rám akkor sok vastagfűlű paraszt, de be is szegtem egy párnak a fülét, mert ismertem a mangelságát mindegyiknek; a többinek csak azt mondtam: „Ugasson a kutya, csak meg ne harapjon”. Mikor aztán már összetört a sárga csésze (baj lett), volt akkor: „Szaladj Jancsi, jön a Marci!” de... lassú ke mai ki (lassú gehen, mein Kind)! Volt még hál' Istennek, elég tasla (nagy) bankó. Azóta, szokás-mondás, sok viz lefolyt a Tiszán!... eh!... nem diktálom tovább a repetációt (nem folytatom tovább a beszédet)!... A többi diákul van!... Szunt!

A tusra nagyot huzott mindenki a jó bajai sillerből.

A vacsora után kártyaasztalhoz ült a vendégsereg, hogy a világlátott oberkocsissal cékó-ternót (ferblit) játszanak. Ez elővette tasla bankóit és ezreseit, melyeken nem volt rajta x (apró pénz), és rakta a vizit pontosan. Azonban midőn

nem értik, a mezőgazdaság nagy és súlyos bajaira kicsinyes félrendszabályokkal felelnek.

Nyitramegye lelkes gazdaközönsége minden föntartás nélkül csatlakozott az önségely egyedül üdvözítő nagy elvéhez. Kedvezőtlen politikai és társadalmi viszonyok között megindult a szervezkedés megyszerte, s aránylag igen rövid idő alatt 54 törvényszékiileg bejegyzett hitelszövetkezet alakult a megyében, melyeknek betetözését fogja képezni a mai napon megalakítandó: központi hitelszövetkezet. A szervezkedés eme munkájából egyaránt vette ki részét, gazdag és szegény, tanult és tanulatlan, a szellemi javakat gondozó lelkipásztor, és a mindennapi kenyérért küzdő mezőgazda. Sem vallás, sem osztálykülönbség, sem politikai pártállás nem emeltek korlátokat a nem verseny elé. S ebben a szövetkezeti eszme ezen általános fölkarolásában bírom én a teljes siker biztosítékát, mert hiszen a szervezkedésnek még csak a legelején vagyunk, s mihelyt sikerült a hitelszövetkezetek hálózatát létesítenünk, nyomban hozzá kell látnunk a humanitás szempontjából talán még fontosabb fogyasztási szövetkezetek szervezéséhez.

Engedjék meg, hogy a jelen alkalmat fölhasználva, rövid visszapillantást vessék a lefolyt év néhány fontosabb közgazdasági eseményére. Örvendetes és elszomorító események váltakoztak a lefolyt évben is, s bizonytalannak a gondviselés kegyelmén, hanem az emberi gyarlóságokon mult, hogy az előbbieket nem voltak túlsúlyban az utóbbiak fölött. A termés megyénkben nagy átlagban kielégítően sikerült. A gabonafélék hozama — egyes elemi csapások sújtotta vidékek kivételével — a rendes átlagon fölül volt, s az tisztességes áron volt értékesíthető. A gyökönvény: burgonya és kukorépa a hosszas júliusi, augusztusi és szeptemberi szárazság dacára meglepő hozommal örvendeztettek meg a termelőt s még meglepőbb minőséggel, a szesz és cukorgyárakat. A hosszú őszi legeltetési idény helyreállította az egyensúlyt a takarmánytermésben. Gyümölcs is bőven termelt. A szarvasmarha kivétel Németországba föllendült, s megyénk gazdái által kihasználható is volt, mert már hónapok óta megyénk a ragadós tüdőbóltól teljesen mentes, sajnos a sertésvész azonban még mindig károsítja a tenyésztőket.

A Gondviselés tehát szeretettel karolta föl érdekeinket a lefolyt 1898-ik évben, s ha ennek dacára már a legközelebb jövő elé sem tekinthetünk megnyugtató érzéssel, úgy ez régi bűnök, évtizedeken keresztül folytatott helytelen közgazdasági irány következménye.

Ki tagadhatja például, hogy azon száználmas vajudások, melyek az Ausztriával folyó kiegyezési tárgyalásokat kísérik, nem utóbajai azon merkantil — liberális közgazdasági irányzatnak, mely a plutokraciát nagyra nevelve mezőgazdaságunkat, s annak művelőt évtizedeken keresztül lenyűgözve tartotta?

Vajjon képzelhető-e, hogy Magyarország két kézzel meg nem ragadná a kínálkozó kedvező alkalmat, hogy a gazdaságilag független és szabad

Magyarországot megalkossa; ha a magyar mezőgazda a józan és okos agrárpolitika emlőin meg-erősöde ma képesítve volna arra, hogy a gazdasági átalakulással járó, évekig eltartó rázkódásokat az összeomlás veszélye nélkül kibírja? Ha a magyar föld sok-sok millió forint erejéig nem volna adósa a külföldnek. Ha a magyar közbirtokos osztály össze nem volna törve; ha a kisbirtokos osztály a folytonos földdarabolás és uzsora által a rabszolgaság nivójáig le nem süllyedt volna; ha a földmivelő munkásnép hite meg nem volna ingatva egy jobb jövő reményében s elméje tévtanok által elő nem volna készítve a romlásra; ha itt ezen tejjel-mézszel folyó Kánaánban mindenkinek megvolna a mindennapi kenyere s nem kellene az „éhség örültjeiről” ijesztő hirt hallanunk.

Igy elszegényedve, eladósodva, elrongálódva a megsemmisülés veszélye nélkül nem hozhatjuk meg azon áldozatot, melynek gyümölcseit, áldásait csak gyermekeink, unokáink élvezhetnék majdan. Az önálló gazdasági berendezkedést meg kell előznie Magyarországon egy évtizedes, celtudatos és őszinte agrárpolitikának az egész vonalon, mely a mezőgazdát ellentállóvá, erőssé teszi.

Vajudik a kiegyezés s még soká fog vajudni, mert fölébredt a lelkiismeret szava, évtizedes bűnök ólomsúlya nehezedik a lelkekre s harcban van a hazafiúi áldozatkészség a rideg non possu-mussal s szomszédaink odaát a Lajtán, talán jobban ismerik gyöngéinket, mint mi saját magunk. Pedig csak szeméinket kellene kinyitni, hogy lássunk. Ime itt van a gazdag, hatalmas Németország. Mily bámulatos harmóniában össze tudja egyeztetni mesés gazdasági ipara és kereskedelme fejlesztését, mezőgazdasága védelmével, a radikális agrárpolitikával. Tavaly is, ezidén is megtörtént a csuda, hogy Csehországban, Sziléziában szász bírák öröltek. A szegényes, terméketlen német talaj diadalmas versenyre kelt a Tiszavidék dús televényével. Pedig a csudák ideje lejárt. Közgazdasági téren a legtöbbet a teremtő emberi lélek működésére vissza lehet vezetni.

Csak hogy Németországban már évek hosszú sora óta tisztában vannak azzal, hogy apró eszközökkel nem lehet a mezőgazdaságot talpraállítani. Nálunk pedig még ezen apró eszközök alkalmazása is rendszerint balul üt ki, mert a végrehajtásnál hiányzik az őszinteség, a hit, az akarat. A végrehajtás körülbelül hasonló érzelmekekkel történik, mint a milyennek a törvényszék által kirendelt prókátor a nagy gonosztevőt védelmezi.

Itt van például a szövetkezeti törvény végrehajtása. Az országos központi hitelszövetkezet megalakulásakor az elnöklő pénzügyminiszter körül volt véve a bankdrolk díszes csoportja által, hiányzott ott azonban azon érdemekben megőszült férfiú, ki egész életet a szövetkezeti eszme meghonosításának szentelte, ki Magyarországon a szövetkezés eszméjének atyja, megteremtője, minde. Az elnöki székbe egy főispán lett ültetve, ki megnyitójában önmaga is elismerte, hogy ujjonc e téren, pedig hát gróf Károlyi Sándornak pusztá neve fölért volna mindazon üzletreszek pénzbeli

„Agyella, bugyella!
Ez a világ ugy se sok,
Használják az okosok!”

Mikor elérkezett a két fertály vrányóra (éjfél), kezébe vette poharát és „sok boldog új évet” kívánt vendégeinek. Mi is viszonzottuk jókívánatait.

Nemsokára aztán elbucszunk a világlátott nagy tudástól.

Legyen bucsúszavam most is az, a mi akkor volt hozzá: „Boldog új évet, Palkó! Minden jót a viszontlátásig!”
Richter M. István.

Sziporkák.

Óvatos: Segítség! Segítség, kiált egy vízbe esett nő.

Fiatal ember: Szivesen, nagysám, de előre kijelentem, hogy nem veszem nőül.

Szilveszter éjjelén beállit az éjjeli ór egy nagy házba egy holtrészeg emberrel. — Itt lakik ez az ur? Kérde az álmos házmestert. — Én nem tudom, — felelé emez — mert én még csak tegnap óta vagyok itt házmester. — Nem tesz semmit — szóla megnyugtatólag az éjjeli ór, — ezt itt hagyjuk mára, s holnap, ha nem stim-mel majd ki cseréljük.

ügyessége dacára se ment neki, se firmond (négy disznó), se figura, abhagyta a játékot és oda stimmelte a numeráját (mutyiba játszott), hol az X (jó kártya) volt. Mikor a szerencse istenasszonya ott is megtagadta szolgálatát és kiadta a bisárét (az utolsó krajcárt) is, széles jó kedvében folyton csak azt hajtogatta:

— Agyella, bugyella (áldja, vigye)! Ott vagyok, a Hóha Péter a kótyerba!

A Setit Jóska csak nem mozdult mellőle, ott huzta a fülébe egyetlen nótáját, hogy valahogy el ne keseredjék.

— Te Setit!

— Tessik parancsóni!

— Ne vakkarolj (cincogj)! hanem huzd el az én kedves nótámat! Tudod, melyik a?

— Tudom, kérem alásan.

— Stimmölt s folytatta azt, a mit elkezdett négy órával azelőtt, mikor a küszöbre tette a lábát.

— Ne ezt, mondtam már!

— Tudom már, kérem alásan, hogy melyiket.

Ujra stimmelte s megint csak a régire lyukadt ki a nótája.

— No ez az! Huzd, mig megszakadsz!

Az oberkocsis összeütvén bokáját táncra ke-rekedett. Eljárta ugy legényesen, a hopp friseset (gyors csárdást). Soká táncolt és nagyokat kurjantott:

értékével, melyeket a megnyitáskor jelen volt szinte százezreken lenéző mosolylyal a szövetkezeti ügy részére adományozni kegyeskedett.

Mit szólnak mi nyitramegyei gazdák az *állategészségügyi törvények* végrehajtásáról? Ezek hosszú sora óta fölírunk, kerünk, rimázkodunk, hogy teljesen egészséges hizómarhánk szabaduljon föl végre a lealázó és anyagi károsodásunkat előidéző *st. marzi* veszteglő vásárról. Nem bírnak semmit sem elérni, bár a ragadós tudóloknak sem híre, sem hamva a megye területén. S beállt azon nevezetes eset, hogy a nyitramegyei hizlások kiút Németországban nagyobb jogokat élveznek, mint a szomszédban, Bécsben, gazdasági szövetségünkkel.

Hát mit szólnak tisztelt közgyűlés a *kartel* gazdálkodásáról?

A *cukorgyárak* vígan rajoniroznak tovább, pedig ezidén ugyancsak megteelik az erszény az általuk is elismert kitűnő kampanyban. Ezen rajonirozás neha mulatságos helyzetet teremt. Van nekem egy szomszédom; jóraváló földbérlo, a ki eddig jó sikerrel termelt cukorrépat a *tavarnoki* gyár részére. Időközben berbe vett ugyanazon község határában vagy 80 hold földet, de ez már a *surányi* cukorgyár rajonjába tartozik s szerencsétlenségére ez idén nyakába szakadt egy harmadik bérlet, mely a *diószegi* gyárnak van hűbérül lekötve. Szerencsétlen szomszédom már most éjjel-nappal azon töri szegény fejét, hogy tulajdonképen melyik cukorgyárnak termeljen is hát cukorrépat, hogy a másik kettőt meg ne sértse s valami perpatvarba bele ne keveredjék.

Eleinte midőn meghódították ezen országot, a rend helyreállításával beosztották azt vármegyékre, járásokra; nemkülönben járt el az egyházi hatóság; püspökségeket, esperességeket, plebániákat alkotván. Van tehát földrajzi, politikai, egyházi beosztás, most jön a *negyedik nagyhatalom az ellenállhatatlan hódító, s beosztja ezt a szegény földet a cukorrépa szerint.*

A *műtrágyakartel* már nem a földet osztja be, hanem egyszerűen megosztokodik a mezőgazdának meg megmaradt fillerein. A trágya gyárosok az idén kimondották, hogy a foszforsavnak kilopercsóját 27 krajcáron alul nem adják, a ki pedig ezen megállapodás ellen vét, 5000 frt bírságot fizet s hazai törvényeink meg is engedik, hogy az ilyen zsaroló pénz tényleg be is hajtassek.

Tisztelt gazdatársaim bizonyítva a *jékkartel* létezéséről is értesültek. Hazai biztosító társulatok szöveteztek a külföldiekkel, hogy a biztosító díjakat fölemeljék, s ezen szövetkezéshez azon biztosító társulat is társult, melynek alakuló gyűlésén maga *Deák Ferenc* is résztvett, s mely 60—70 milliónyi vagyonát a mezőgazdák fillereiből szerezte. Hát tagadja meg valaki — mint Tisza István gróf tette — hogy nem létezik, s hazánkban nem uralkodik a nemzetközileg szövetkezett ingó nagytöke!

Tisztelt közgyűlés!

Az előadottak alapján azon nézetben vagyok, hogy a lefolyt évben nem fordult elő semmiféle olyan mozzanat, mely indokoltá tenné, hogy gazdasági egyesületünk eddig követett irányát, megváltoztassa. Kerülünk kell a meddő akademikus nagyképszerűségi talajt és a költséges, látványosság jellegével bíró sokadalmak rendezését egyaránt. Ezek helyett a cselekvés terén kell maradnunk s cselekedni akkor, a mikor a szükség kívánja s oly mértékben, a milyent a viszonyok indokoltá tesznek.

Szolgálunk kell a *magyar agrár-politikát* szóval és írással, s legfőképp példát mutató cselekedetekkel ott a hol kell, s ott a hol lehet. Egyesületünk irodája maradjon meg továbbra is letéteményező hivatala mindazon sok bajnak és gondnak, mely ez idő szerint a gazdaközönseget nyomja s ott legyen kitűzve zászlónk is, a *mezőgazdasági kultúra*, a haladás zászlaja.

Ki kell építenünk a gazdasági hitelszövetkezetek hálózatát, s szerveznünk kell a *központi hitelszövetkezetet*, s óvatosan keresnünk kell a kapcsolatot az országos központokkal. Ezen szervezkedésünket nyomban követnie kell a *fogyasztási szövetkezetek* megalakításának, a mi már maga is elegendő program egy egész esztendőre. Ezen sok és nehéz feladathoz erőt és kitartást vajjon honnan merítsünk?

En ismerek két forrást, mely az igaz lélek kiapadhatlan forrása volt és lesz mindörökké. Az egyik a *független gazdálkodás*, a szabad cselekvés forrása, mely megtermékenyíti az elmét, megacélozza a kart, s fölébreszti a tetterőt. *Órjuk, őrizzük továbbra is függetlenségünket. Ne játszunk vele, s ne prédáljuk el s főképen ne adjuk cserébe mulandó előnyökért.*

A másik forrás a *felebaráti szeretet ősfor-*

rása, melyből a civilizált világ évszázadok óta merít s az soha ki nem apad. Ez megnemesíti a szívet, fölemeli a lelket oly magaslatokra a hová az önzés, hatalmaskodás, a visszavonás föl nem ér, a hol az igazi, az egyedüli boldogság terem a földön.

Merítsünk mi továbbra is ezen két forrásból s egyesületünk virágozni fog.

Karácsonyi ünnepélyek.

A *nyitrai menházban*. A karácsonyfa aranyos fénye, az árvagyermek örömtől kigyulladt arca és a jötevők résztvevők szíve, ez azon keret, melyben a karácsonyest varázshatása a menházban megnyilatkozott. Az árvagyermek nem töltették ugyan ezen szent estét a családi körben, és így nem érezhették az édes szülők gyengéd ölelését; de ott voltak mellettük, ott sűrűtekforogtak körülöttük, a kik nemes szívök sugallatát követve Hermin k. t. főnöknővel élőkön a „Jézust szeretni és a szegényeknek szolgálni“ osztályrészt választották. Sőt megjelent közöttük a keresztény nőegylet fáradhatatlan elnöknője, Thuróczy szül. Tóth Zsuzsanna urnő ő méltósága is, a ki díszes vendégkoszorútól környezve a gyermekek sikerült szavatait és énekét élénk érdeklődéssel hallgatta és az ajándékokat szeretetteljes szavak kíséretében személyesen kiosztotta. Ugyancsak a menházban karácsony hétfőjén csaknem ugyanazon vendégek előtt köztük ismét a keresztény nőegylet elnöknője is, „A visszautasított szállás“ cím alatt egy igen jól előadott pásztorjátékot néztek végig, melyet az árvagyermek korukat igazán meghaladó ügyességgel adtak elő. Mivel a szereplő gyermekek között a legnagyobb is csak apróság számba jöhetett, a néző közönség nem tudta, mit csodáljon inkább, vajjon az irgalmas testvéreknek a pásztorjáték betanítására fordított nagy fáradságát, avagy pedig a kisgyermek feltűnő tanulékonyságát. A vendégek a játék sikere fölött ismételten teljes elismerésöknek adtak kifejezést. Karácsonyi könyöradományok a menházi árvagyermek részére. Adakoztak a következő jötevők: Thuróczy szül. Tóth Zsuzsanna urnő 10 frtot, Wolf Károly bécsi lakos 40 frtot, dr. Franciscy Lajos 15 frtot, Kmetykó Pál 5 frtot, Ammer Ernestina 5 frtot, Dirnfeld Samu 5 frtot, Reeska szül. Andráskovics Mária 3 frtot, N. N. 2 frtot, Sándor Pálné karácsonyfát és gyermekjátékot, Tombor Kornélné gyümölcsöt, Takács Ella gyermekjátékot, dr. Kállai Ármán egy kosár almát, Braunsteiner Mihály rövidárut és fűszert, Szabó és Bellák cég rövidárut stb. A kegyes adakozók jötekonyságát a jó Isten ezerszeresen fizesse vissza.

A *nyitra-ujlaki óvodában* a község színejava élén jelen volt ő méltósága gróf Eszterházy János ur és bájos fiatal neje sz. Tarnowski Erzsébet grófnő is. A nyolcvannál több óvodás kis apróság „tudományának“ bemutatása után, a grófnő nagylelkűségéből felállított karácsonyfa köré gyülekezett, kiknek mindegyike ő méltósága saját kezéből vette át a ruha, játék és édességekkel álló Jézuska-ajándokát. Az ajándék becsét emeli az, hogy a ruhaféléket ő méltósága sajátkezüleg készítette. A jelenvoltak szívéből beszélt Bihary Géza ur ő méltóságaikhoz intézett beszédeben, tolmácsolván a község lakóinak köszönetét. Az ur Isten áldását kérjük a méltóságos grófi párra. Ugyanezt kívánjuk a fáradhatlan óvónőnek, Pfaff Krisztin kisasszonynak is, kinek nagy érdeme az „aprók“ magyarul tudása. *Egy ujlaki.*

A *tavarnoki óvodának* karácsonyi ünnepélyén tiszta magyar nyelven — dicséret a Steffek óvónőnek — üdvözölték a kisdetek legnagyobb jötevőiket, báró Stummer Ágoston és neje ő méltóságait, a kik személyesen Bécsből érkeztek, hogy magas megjelenésökkel is emeljék a közérdeklődést e hazafias intézmény iránt. Valóban követésre méltó példa így gondolkodni, hogy a kisdetekből jámbor keresztényeket s hasznos pol-

gárokat neveljünk. 70 kis növendéke van ez óvodának s egy sem hiányzott belőlök az ünnepélyen, mert mindenki gazdagon megrakva ruhámmal s különféle játékszerekkel, sietett hazafelé, hogy örömeiket az otthonmaradottakkal is közöljék.

F. hó 24-én pedig a *nagytapolcsányi kath. óvoda* is megtartotta a maga karácsonyfa-ünnepélyét, a melyet szinte báró Stummer Ágostonné ő méltósága sok szép játékszerrel ajándékozott meg. E karácsonyfa-ra nagylelkűen adakoztak még a Nagytapolcsányi Takarékpénztár 20 frt, Fülöpp Alajos városi bíró 2 frtot. Fogadják a nemes jötevők ez uton is a kisdetek nevében a legforróbb köszönetet.

Geszthén f. hó 25 én igen jól sikerült pásztorjátékot adatott elő tanítványaival Allarám tanító a szülők és a lakosság örömeire. A gyermekek jól begyakorolva oly kedvesen és meghatóan játszottak közbe-közbe alkalmi szavallatok és énekkel gyönyörködtetve, hogy a jelenlevők a legnagyobb meglepedés és elismeréssel távoztak a gyermekek köréből. Ez alkalommal 5 frt 50 kr gyűlt be a pogranyi templom szentélyének renoválási költségeihez.

A *karácsonyi játékok* és ünnepélyek szaporodnak Trencsénben. A „kedves testvérek“ voltak az uttörők, de most már nem az egyedüliek. Az állami óvodában szép ajándékokat kaptak a zsidó gyermekek a „Jézuskától.“ Ez még ama gyűjtés eredménye, melyet tavaly a nőegylet eszközölt e célra. Megható volt a közhírházban a karácsonyfa-ünnepély. Az új igazgató, dr. Martiny valóban nemes cselekedetet vitt végbe a szegények felruházásával. A kedves testvéreknek 40 leányka kapott ruhára valót. F. hó 28-án pedig „Az első karácson Kréta szigetén“ című szindarabot adták elő ugyanott nagyszámu közönség jelenlétében.

Ujdonságok.

Uj belső titkos tanácsos. A király báró Wodianer Albert főrendiházi tagnak, megyénk virilistájának, a valóságos belső titkos tanácsosi címet adományozta.

Eljegyzés. Dömök János, Pálffy János gróf uradalmi intézője december 25-én eljegyezte Mattyasovszky Sárika kisasszonyt, Mattyasovszky Béla soók-szelőcei jegyző leányát.

Halálozás. Hunyady László gróf, egyebek kivül alsó-péli (Bars) és kisuca-ujhelyi (Trencsén) birtokos, pénteken este budavári palotájában meghalt.

Gazdatáncestély Nyitrán. A nyitramegyei gazdák a jövő farsangon is rendezni fogják a hagyományos és jóhírű gazdatáncestélyt. Nyitravármegyének ez a legkedveltebb táncestélye február hó 1-én szerdán fog megtartatni. A meghívók január hó elején küldetnek szét.

Ujévi gratulációk megváltása. A nyitrai ker. nőegylet javára a következők váltották meg ujévi üdvözeleiket: Tombor Kornél családja 1 frt, dr. Munels Lajos családja 1 frt, Metzger Ede családja 1 frt, Ronchetti József családja 1 frt, dr. Bienenstock családja 1 frt, dr. Vajda Emil családja 1 frt, Rziha Arthur családja 1 frt, Tóth Lajosné 1 frt, Bohunka Géza családja 1 frt, Huszár István családja 1 frt, dr. Pachner Antal családja 1 frt, Herverth Antal családja 2 frt, Rieszner Károly családja 1 frt, Höllriegl Ferenc családja 1 frt, Morton József családja 1 frt, Ghyczy Imre 1 forint, özv. Szmezsányi Károlyné 1 frt, Halasy Béla 50 kr, Prónay István 1 frt, Csillaghy György és családja 1 frt, Sporzon Ernő 1 frt. Thuróczy Vilmos és családja 1 frt, Seeber Vince 1 frt.

A megyei bizottmány dec. 30-án tartotta Thuróczy Vilmos elnöklete alatt rendkívüli közgyűlését, a melyen majdnem kizárólag megyei, központi és járási tisztviselők és községi jegyzők és országgyűlési képviselők vettek részt. A csongrád megyei hirhede a törvényhatóságokhoz intézett körirat került szönyegre. Dr. Kostyál Miklós főjegyző túlaradozó szavakban esetelt a kormány nehéz állapotát, kifejezi tántotíthatlan ragaszkodását az alkotmányhoz (?) és feltétlen (!) bizalmat szavaz a Bánffy kormánynak. Az iga-

zoló választmány előterjesztésének tárgyalásánál Deák János azt a kérdést vetette fel, vajon Zedtwitz grófok fel vannak-e véve a megyei bizottsági tagok névsorába, mert tudtával a grófok nem bírnak magyar honosságot. Az alispán erre megjegyzi, hogy ez nem az ő feladata valakinek a honosságát kutatni, (?) hanem ha valakinek valaki ellen kifogása van, adja be felebezését az igazoló választmányhoz. Dr. Fodor előadja, hogy Zedtwitz grófok 4 év előtt a magyar grófi méltóságot kapták a moraviani előnévvel, tehát magyar állampolgárok. Deák János még vádat emel Majthényi Géza főszolgabíró ellen, ki a legutolsó bizottsági tagválasztáskor megválasztása ellen terrorizmussal korteskedett, de nem sikerült, mégis megválasztották. Majthényi főszolgabíró válaszol, hogy ő „a választásokkal nem is törődött“ eleinte, csak akkor, a midőn értesült, hogy Deák János a községekben a templom előtt a nép között „izgat“. Ezután következett 17 különféle bizottságnak megválasztása. A Hazai bank és a nagy északnyugati vasút részvénytársaságnak kéréte a még hátrálékos 25000 frtnyi hozzájárulási összegnek kiutalása iránt elutasított, mert a kikötött feltételek még eddig teljesítve nincsenek. N.-Tapolcsány—trencsényi vasutnak anyagi támogatásban való részvételére iránti kérvényre vonatkozólag a megye hajlandó 50.000 frtot felajánlani, ha a vasut 2 éven belül megnyitják. Nyitváros képviselő testületének azon határozata, mely szerint a pesti magyar kereskedelmi banktól 310.000 frt kölcsön veendő fel, jóváhagyott.

Színházi műsor. Hétfőn, jan. hó 2-án „Nebántsvirág“ operett. Kedden „Durand és Durand“ vígjáték, Décsi Lajosnak, a Vígyszínház tagjának felléptével. Szerdán „Thurán Anna“ történelmi dráma. (Ujdonság.) Csütörtökön „A nagymama“ vígjáték. Pénteken „Az ördög mátkája“ népszínű (félhelyárrakkal). Szombaton „Gésák“ operett. (Ujdonság.) Vasárnap „Az ingyenélők“ népszínű.

A magyar-óvári gazdasági akadémia tanárai a már jelzett érdekes és tanulságos előadásait február hó 1-én, 2-án és 3-án fogják megtartani. Cselkó István tanár három előadást fog tartani a szarvasmarha és juh hizlalásról, Cserháty Sándor két előadást a trágyázásról és műtrágyákról, egy előadást a cukorrépa, egy előadást pedig a burgonya termeléséről. Heusch Árpád két előadást a trágyázási rendszerekről. Dr. Kosutány Tamás két előadást a szeszfőzésről, Ujhelyi Imre két előadást a gümőkóról és az ellene való védekezésről. Az előadások d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig fognak tartatni. A Nyitrai Gazdasági Egyesület elnöksége ez uton hívja meg a gazdaközönséget az ország legjelesebb szakemberei által tartott nagyérdemű előadásokhoz. A vidéki vendégek részére lakásokról szívesen gondoskodik a Nyitrai Gazdasági Egyesület titkári hivatala.

Baleset. Broll Zsófia, a hid-utcában lakó lakatos-segéd neje, december 27-én este egy asztali petroleum lámpa mellett dolgozott, midőn egyszerre a lámpa felrobbant, a kiömlő égő petroleum az asszony ruháján végig csurgott. A megijedt nő mintegy eleven fáklya nagy sikoltással kiszaladt az udvarra, a hol sikoltására a házbeliék összeszaladtak és a tüzet eloltották. A szerencsétlenül járt nő két kezén és felső testén nagy égési sebeket szenvedett, életbenmaradásához nincsen remény.

Öngyilkosság. Ürményben lakó 45 éves Jenei Mihály cipész, részeg állapotában, először nejét lábainál fogva felakasztotta, aztán saját magát felkötötte. A nő segélykiáltásaira összeszaladtak a szomszédok, a kik a nőt helyzetéből kiszabadították. Jenei pedig már halva volt.

Hajtó-vadászat. Báró Wodianer Albert komjáthi uradalmain december 27—28-án nagy hajtó-vadászatot tartottak. Vendégeikül ott voltak többek közt: Csáky Albin gróf, Thuróczy Vilmos főispán, Sándor Géza tsvéki elnök, dr. Thuróczy Károly megyei főorvos és még több osztrák főúr. A vadászat közben Taussig lovag az osztr. magy. állam vasutársaság vezérigazgatója egy hajtót megsebesített. Taussig, mint nekünk jelentik, egy ropogós százaz bankóval enyhítette a hajtó fájdalmát, mitől azonnal meggyógyult. Azonkívül biztosított neki munkaképtelensége idejére havonként 30 frtot.

Iparhatósági megbizottak. A galgóczi iparhatósági megbizottaknak f. é. december hó 19-én megejtett választása alkalmával a követ-

kezők választották meg: Ronchetti Rezső, Hoffmann István, Stern Simon, Goldstein Izidor, Hlázsek József, Krajcsó Mihály, Szold Jakab, Kelemen Illés, Brodi Manó, Wertheimer Ignác, Weiner Zsigmond, Eisler Lajos, Webner Mór, Steiner Albert, Nagel Salamon, Reisz Simon, Felczán Ferenc, Elisz Antal, Schneidmeyer Miksa és Hirschfeld Adolf.

A trencsényi szt. Anna-kápolna. A kik az ünnepek alatt felkeresték a trencsényi szt. Anna-kápolnát, meglepetve vették észre azt a változást, melyen a kápolna belseje tavaly óta ismét keresztül ment. A régi s a kápolna szép belsejének meg nem felelő menyzet-festmény helyén, új menyzet-festményt találtak, melyet Cseh Emil bécsi akadémiai művész festett, s mely a mellett, hogy művészi tekintetben a legszigorúbb kritikát is kiállja, a hívő lelkeire ellenállhatatlan hatást gyakorol. A művész, a nélkül, hogy az ilyen kepeknél szigorúan betartandó egyházas iránytól eltérne, teljesen eredeti felfogást tanúsított a kép megfestésénél. Az alakok csoportosítása egészen új, s a szent családot körülvevő éneklő angyalok bájos kiegészítői a megható jelenetnek. A menyzet négy sarkában elhelyezett gyönyörű medaillon-képek is Cseh Emil művészi ecsetjét dicsérik. A szt. Anna-kápolna érdemes lelkész, Déra József úr, 20 éves önzetlen és lakadatlan tevékenységével és ritka műzisével elérte azt, hogy kápolnája ma már Trencsén egyik díszes és nevezetessége lett, melyet fejlett izlésű idegenek is örömmel látogatnak és magasztalva említenek. Az új kép több száz forintba került, mely összegnek egy része még fődötlen.

Megfagyott. December hó 28-án este bizonyos Pola István nevű, nemes-panni illetőségű, 54 éves koldus, a régi kórházzal szemközt lévő, Frischer Manó tulajdonát képező szalmakazalba bujt, mely éjjeli szállásra szolgált, a hol másnap reggel megfagyva találtatott. A hullát a bonckamrába szállították.

Kedélyes tolvajok garázdálkodtak az ünnepek előtt Trencsén-Izstebniken. Az egyik gazdánál elemelték a leölt sertésnek összes maradványait. De hát disznótorhoz karcos is kell. Ilyen is akad. Zsámbokrthy Emil képviselő urnak van az izstebniki hegyoldalban szőleje és a hajlék pincéjében bora. Ezt mentek megköstolni, de még nem lehetett izlésüknek megfelelő, mert csak néhány liter fogyott belőle. Közvetlen az ünnepek előtt azonban megszomjaztak és éjnek idején 4 hlt. szépen lefejtettek, a seprőt ott hagyván a tulajdonos hordójában. A csendőrök reménykedtek, hogy majd a boros fő elárulja a tolvajokat; ez ideig azonban hiábavaló volt reményességük.

A trencsényi liberális párt is összeült f. hó 29-én a „Bárány“-ban bizalmat szavazni Bánflynak. Mondani is felesleges, hogy kikből állt a konventikum. Az meg már pláne köztudomású, hogy Trencsénmegye liberális pártja másnak is fog még bizalmat szavazni. A jobb érzésűek eleget röstelik a dolgot, de hát mikor muszáj!

A Brezova község által saját határában az 1898. évben luc- és veresfenyő csemetékkel beültetett 25000 katast. holdnyi terület, az erdősítési jutalmakra hirdetett pályázat értelmében versenyre bocsátatták. A pályadíjak 1903. évben fognak oda iteltetni.

A trencsényi takarékpénztár részvényesei rendkívüli közgyűlést tartottak f. hó 29-én. Okul az összejövetelre a kir. törvényszék által el nem fogadott új alapszabályok szolgáltak. Tervben van a részvények értékének a felemelése is, azzal az érveléssel, hogy nagyobb lesz a hitel és ennek folytán nagyobb vállalkozásokba lehet bocsátkozni. Igen sokan azonban ez ellen foglalnak állást, mert — úgy mondják — nagyobb vállalkozással nagyobb rizikó jár.

Drága csók. Londonban a minap nyolcszáz font sterlinget fizettek egy csókért. Csókot rendes körülmények között nem szoktak pénzért vásárolni, de a szóban forgó csók árát jótékony célra adták, és így érthető, hogy pénzt kértek a csókért. A jótékony célú árverésen elárverezték Harlove színész egy csókját. Harlove kisasszony a brit királyság legszebb színésznőinek egyike és nagyon tisztelik. Egy lódnak a fiát, a

ki házasságot ígért neki, ez ígéret megszegéseért 240.000 márka kártérítésre ítélték. Harlove kisasszony az ítéletet közzé tette, a pénzt pedig visszautasította. Mindeki tudja, hogy Harlove kisasszony nem nagyon osztogatja a csókot és ezért előre tudta mindenki azt is, hogy az árverésen az ő csókjaiért többet fognak fizetni, mint bármelyik árverésre kerülő drágaságért. Megkezdődött az árverés. Az első ajánlatot egy még alig fölseperedett legényke tette, a ki sipitva kiállította:

— Két font sterling!
Sok száz ember megvetéssel nézett a vakmerő legényre és csakhamar rálicitáltak:

— Száz font sterling.
Ez már szép ár volt. Néhány perc múlva ötszáz font sterling volt a csók ára és most már gyéribben hallatszott a rálicitálás. A legkitartóbb árverező egy öreg ezredes, Fartescane Edvard volt és nyolcszáz font sterlingért neki ítélték oda a csókot. A jelenlévők nagy tetszéssel fogadták ezt és Harlove kisasszony simulva a győztes felé ment. De a győztes, egy fehér bajszú öreg ember, a ki kilencezerhatszáz forintot fizetett a csókért, lenondással azt mondotta a szép színésznőnek:

— Bocsánatot kérek, nagyságos kisasszony, nem a magam számára árvereztem, hanem az unokám számára, a kinek ma van a születésnapja.

És ezzel egy nyolcéves szép fiút állított a színésznek elé, a ki a drága csókot odaadta a fiúcskának.

Gabona árak a nyitrai piacon: Buza 9.50—9.90. Rozs 7.60—8.00. Árpa 6.70—7.10. Zab 5.80—6.00. Kukorica 4.70—5.00. frt mm.-kint. Liszt ára: (Szurmay József lisztkereskedésében) Nulla 20 kr. — 1. sz. 18 kr. — 2. sz. 16 kr. — 3. sz. 15. kr. — 4. sz. 14 kr. — 5. sz. 13 kr. — 6. sz. 12 kr. — 7. sz. 10 kr. kilónként. — Korpa 4.60 mm.-kint.

Nyilt tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mélyen tisztelt vevőimnek ez uton mondom hálás köszönetet azon nagyrabcsült jó indulatért, melyet az elmúlt évben irányomban tanusítani szivesek voltak. Kérem továbbra is a mélyen tisztelt közönséget úgy itt, mint a vidéken alulírott nagyrabcsült jóindulatában megtartani, ki mindenkor oda fogok törekedni, hogy tisztelt vevőim minden irányomban nyilvánult igényét tölem telhetőleg kielégíthessem.

Boldog új évet kívánva maradok mély tisztelettel,

Nyitra, 1898. december 31.

Plech Péter,
cukrász.

Köszönetnyilvánítás.

Mélyen tisztelt vevőimnek hálás köszönetemet fejezem ki s továbbra is szíves bizalmukba ajánlva magamat, boldog újévet kívánok mindnyájoknak.

Nyitra, 1898. évi december hó 31-én.

Szurmay József,
lisztkereskedő.

A F. M. K. E. kávéház t. látogatóinak

őszinte mély köszönetét nyilvánítja s az évforduló alkalmából boldog új évet kívánva továbbra is nagyrabcsült pártfogásukba ajánlja magát.

Nyitra, 1898. december 31.

Sarlay Elek,
kávé.

CSARNOK.

A bolygó zsidó.

(Franciaából.)

Krisztus Urunk halálra ítélve súlyos keresztet vitt a Kálváriára. Néhány félénk barátja

és számos kérlelhetetlen ellensége környezte utjában; amazok elrejtették fájdalmukat, ezek meg nem bírták leplezni örömeiket s gunyban, szitkozódásban törtek ki. Midőn az örökké rettetetes órában Krisztus Urunk kiszenvedett a keresztben, a nap elsötétedett, fekete fellegek rohanták meg az eget minden felől, melyeknek mélyéből lassankint ragyogó csillagok tűntek elő. Az orkán rettentő zúgása rémülettel töltötte el a lelkeket. Dacára a szélnek és esőnek a levegő terhes, fülledt volt, csak nem elfojtotta a lélekzetet.

Midőn egy a többinél vakítóbb villám ketté szelte az égboltozatot, nyögés és vadkiáltások voltak hallhatók. A Jézus kísérete volt, mely előre haladt. Az Istenfiának arca vértől és izzadságtól verejtékezett; sűrű por fedte haját; reszkető kezeivel erősen szorította a végzetes keresztet. Roskadozott a súlyos teher alatt; közel volt az összerogyáshoz, sőt minden lépésnél attól lehetett tartani, hogy kiszenved, mielőtt kitűzött helyére érkeznek. Mindannak dacára zúgolódás nélkül haladt előre, szeme isteni fényességgel volt telve és semmi sem apasztotta ki menyneijőségének a forrását. Egy jeruzsalmi cipészrek háza mellett haladt el éppen a menet, midőn Jézus egy padkát vett észre a ház előtt. Hozzá közeledett s egy kézlegintéssel jelt adott az isteni vértanun, hogy szeretne kissé megpihenni. Nem tudom micsoda vadság szállotta meg a padka lelketlen tulajdonosát; a felelem gyávává tette, a gyáváság kegyetlenné: — Kelj fel, — mondá Krisztus Urunknak — és folytasd az utadat a vesztőhelyre, Isten fia, Messiás, az emberek Megváltója, zsidók királya. Nem türhetem, hogy bemoeskoljad házam talaját. —

Egy százados, a ki éppen mellette állott, hangos nevetésben tört ki, jelöl, hogy tetszik neki, aminek éppen szemtanuja volt, de a szenvedő Jézus merőn nézte a gyáván kegyetlen zsidót és mondá neki: — Lakedem Izsák, azért mert nem könyörültél meg rajtam, bolyongani fogsz minden pihenés nélkül az utolsó ítélet napjáig. —

Azok, akik Jézus mellett állottak, gúnyos kacajban törtek ki, az egyik üldöző megragadta az áldozatot hajánál fogva s kényszerítette, hogy gyorsabban menjen; de Izsákot, ki ettől a pillanattól fogva kárthatva volt fájdalmas utjára, szíven találta az isteni szót, hirtelen mintha megnémult volna rémülettel, félelemmel telt el.

Atyja és anyja még éltek; de ő maga még nem volt nős; sőt éppen azon a ponton volt, hogy Jehova parancsa szerint hitvest válasszon magának.

Elmult egy darab idő, mialatt sem nem látott, sem nem hallott semmit. Midőn kissé magához tért ezen káprázatból, keze mintegy önkénytelenül vándorbot után nyult, szeme az uton révedezett, s lábai vittek, anélkül, hogy akarta volna.

Próbálkozott ellentálni a vonzóerőnek és legalább boltját, akarta becsukni de akarata nem bírta kényszeríteni testét, hogy engedelmessédjék; kellett előre mennie, anélkül, hogy még csak megfordulni is képes lett volna, s elhagyta a helyet, hol eddig élt, hol meggazdagodni s idővel meghalni szeretett volna. Nemsokára találkozott atyjával és anyjával, kiket a közbeszéd figyelmessé tett a végzetes szerencsétlenségre, s futottak utána. Látták, mint vadult meg szeme, haja zilált volt, homlokáról veritek csurgott alá, s nem is próbálkozott többé ellenszegülni Krisztus kárthatásának hanem csak vadul rohant futásában, melyet nem kellett többé megszakítania. Közeledtek hozzá, megcsókolták, s viszont nem látták többé soha. A szülőket annyira megrémítette a hirtelen változás, hogy néhány napig halálos betegek lettek, s Krisztus kárthatásának ezen külső jele annyira meghatotta őket, hogy

mire magukhoz jöttek, elfogadták Jézus tanát és keresztények lettek.

II.

Lakedem Izsák önkénytelen futásában. Dél felé vette útját. Nemsokára utolérte őt az éjszaka. Nem lehet kifejezni azt az aggodalmat, a mely testét-lelkét egyszerre elfogta. Egy titkoszerű hatalomnak rabja lett, s megfosztva mindama hatalomtól, mely másnak tagjai felett rendelkezésére áll, egészen új életet kezdett. Ugy élt, mint idegen ismerősei között is, sőt úgy élt, mint valami anyag az emberek között.

Erezte, hogy valami feneketlen örvénybe rohan, s még sem szűnt meg remélni, hogy valgyon számára szabadulás.

Midőn megjött az éj, úgy rémlett előtte, mintha az átok szünőfényben volna, s hogy álomba merülve megtalálja azt a nyugalmat, a melyet elvesztett volt. A hosszú gyaloglás kifárasztotta s betért egy utszéli korcsmába Jethirában, Juda tartomány határszélén, nem messze a régi Idu-meától Arkifejzében valami természetfölötti volt; az emberek futottak előtte, mint egy düvadtól. Hiába rikácsolt, hogy hozzanak neki enni meg inni, senki sem jelentkezett. Maga volt kénytelen elkészíteni vacsoráját, felhasználva a ház edényeit. Midőn elkészítette, leült az asztalhoz és enni kezdett; de csak néhány pillanatra maradhatott vesztge, mert nyeldekölőnek izmai hirtelen megmerevedtek, azonnal rosszullet fogta el, s felemelkednie kellett. Ekkor látta, hogy semmi orvosság sem gyógyíthatja baját, hogy ő örökké el van veszve. Ez estén több könnyet ontott, mint valaha Rachel, mikor gyermekeit siratta. Végre állva kellett elköltenie vacsoráját. Ezalatt a fáradság megszülte az álmot, lefeküdt; de fájdalmai még hamarabb megújultak, mint az ímént, mikor vacsoráját akarta elkölteni ülve; azért hirtelen felemelkedett, és utnak indult. Egész éjszaka gyalogolt Dél felé; kimerülve, megtörve a fáradságtól, de azért csak gyalogolt tovább.

Micsoda végzet ez! Szíve majd meghasadt, Jézus szenvedéseire és saját durva szavaira gondolt. S most ő utban van, hosszas, végnélküli bolyongásra kárthatva. Még az a vigasztalása sinesen, hogy ő választaná az irányt: hanem űzi, kergeti valami titkos hatalalom egyik dombról a másikra, egyik országból a másikba.

Hirtelen egy gondolat villant meg agyában, mely csak növelte a félelmet: nem volt t. i. egy fillérje sem. Hát vajjon örök szezenységre is lesz kárthatva? Vajjon ne legyen-e módjában miből fizetni egy darab kenyeret, vagy egy pohár vizet, melyet nyujtanak neki. S kenyér és víz híján vajjon mindig futnia kelljen-e, anélkül, hogy egyék, vagy igyék, eh és szomjuság által gyötörtetve, mint gyötörte már a kétségbeesés és fáradság? Ekkor kezét véletlenül a zsebébe esüztatta, s egyikét denáros pénzdarabot talált benne. Tiberius császár pénze volt, értékben egyenlő körülbelül a mi hatosunkkal.

III.

Hosszú bolyongás után Köves Arabia homoksvatagjába jutott. A nap, mely kora reggel óta erősen tűzött a talajra, izzóvá tette a retentő pusztaságot; az időközönként támadt porfergeteg egészen betakarta és kiszáította a torlát. Szenvedése ezerszer kínosabb volt a halálnál. Mindazáltal csak szaladt előre feltartóztatlanul, inogva, roskaodva az izzadságtól. Szenvedése egész nap tartott. Végre estefelé néhány tevehajtóra bukkant, kiktől kenyeret és kis vizet kért. Egy darab árpalepenyt nyujtottak neki s megkínálták egy tömlővel, melyben erjedő ital volt. Mialatt kissé felüdült az ivás következtében, az egyik tevehajtónak megesejt rajta a szíve, látván teljesen elesigázva a fáradságtól, átka-rolta őt s beültette az egyik tevének a nyergébe. De alig hogy fen volt, a tevé ágaskodni kezdett, kapálózott, mintha egy tömeg izzóvasat raktak volna a hátára. Csitították; hiába minden, a

tevé kirugott s dühöngeni kezdett. Egy szó visszhangzott a sivatag végtelenében: Menj! Menj! Menj! — A tevehajtók e szavak hallatára megrémültek, leszedtek Lakedem Izsákot a tevehátról s nemsokára eltűntek.

A bolygó zsidóra új teher nehezedett. Révedező tekintettel nézett jobbra-balra, mindenütt keresve a magányos pálmáknak enyhétadó árnyát: sirva, könyörögve akarta megengesztelni az irgalmas Istent. De árnyék sehol sem volt látható. Most Nyugat felé vette útját.

Egész éjjel gyalogolt újra. Másnap utjában rábukkant egy vízfelfogó medencébe s néhány datyolát is talált. Három nap mult el így. A harmadik nap estéjén a régi Ptolomäus-csatorna partjaihoz érkezett, a heropolisi öböl mélyében. Keresztül hatolt ama hallgatag síkságokon, hol a zsidók negyven évig bolyongtak Mózes vezetése alatt. Midőn Egyiptom földjére tette lábát, megállapodott egy hitvány falucsukában s kivevén zseéből kettős denárját, némi eleséget vett rajta. Alig, hogy visszatette kezét zsebébe új pénzdarabot érzett benne. Először azt hitte, hogy nem fizetett annak, kítől a kenyeret és parázson sült hagymát vette, s anélkül, hogy a pénzt ujabb tekintetre méltatta volna, átnyujtotta emberének. Ez visszaadta azt mondván, hogy hiszen már másodszer fizet.

Izsák megnézte a pénzt s látta, hogy az egyptomi érem, ami némileg megörvendeztette. Midőn azonban tovább gondolkozott felette, csak növekedett fájdalma. Ha zsebében mindig egy kis összeget talál, mely egy napi szükségletre elegendő, meg van ugyan védve az éhhalál ellen, s nagy nyugtalanságtól szabadul meg: de egy uttal világosan látta, hogy büntetése milyen biztos; az Isten csak azért adott neki módot a megélhetésre, hogy szüntelenül üzze őt mindig előre minden pihenés nélkül.

Utjában egy gonosz ötlete támadt, melyet bizonyára az ördög sugalt neki. — Miatán nem nyerhetek bocsánatot — mondá magában — s nem remélhetem, hogy az Isten visszafogad kegyelmébe, nem veszitek semmit, ha különös büntetéséből olyan hasznót húzok, a minőt a körülmények között csak lehetséges. S miután bizonyos vagyok, hogy mindenkor találok a zsebében egy pénzdarabot, megvehetem mindazt, amit csak akarok.

S magába melyedve éppen azon tünődött, hogy miként vigasztalhatná magát állandó, kifogyhatatlan pénzforszával végzetes vándorlásában. S feltette magában, hogy bámulatba fogja ejteni az embereket, kik közt megjelenik; s ha majd Alexandriába érkezik, beállit a proconsulhoz, s megvásárolja összes ekszereit, rabszolgáit, feleségeit és palotáját.

Két nap és két éjjel tartó gyaloglás után csakugyan Alexandriába érkezett, hol tömérdek kereskedőre bukkant, kik valamennyien azzal foglalatoskodtak, hogy selyem, illatszerek s Indiából kikerült értékes faárakkal raktak meg hajóikat. Ügyet sem vetettek ott Izsákra, mert az egész világ nemzetei találkoztak e vásáron, s mivel ott sok zsidó is találkozott. A proconsulhoz könnyen sikerült férköznie. Midőn utat tört magának a fényes kíséretben, mely a legfőbb hatóságot környezte, lictorok, főtisztek, katonák, egészen közellépett a hintóhoz és mondá neki: — Uram adja el nekem a bitorpalástját.

A proconsul egy megvető pillantást vetett reá és tovább haladt; de valaki figyelmessé tette őt a bolygó zsidóra, mire odadobta neki a palástot és tizezer nagy sesterciuszt kért érte.

— Itt van, — mondá Izsák, — de csak aprópénzben fizethetem ki; és kihuzott a zsebéből egy kis pénzdarabot, melyet egy katonának paizsába dobott; erre egy másik pénzt is akart kihuzni, de nem talált a zsebében többé semmit. Hirtelen izzadság tört ki elhalványult arcán, s az a titkos szó, mely a pusztában volt hall-

ható, újra megszólalt: — Ez az ember gunyt űzött az égből és belőle — mondá a rejtelmes hang. Erre a proconsul elfogatta és nyomban megkorbácsoltatta, úgy, hogy vér szikkadt ki ostorozott tagjain. Miután jól elverték, egy hord-saraglyára tették, hogy elcipeljek börtönbe. De a saraglya összetört, s ő gyalog vándorolt a szá-mára kijelölt börtönrekesz felé.

(Vége köv.)

Telefon.

Többeknek. Szíves tudósítóinkat kérjük, hogy beküldött hírekben lehetőleg tárgyilagosaak legyenek. Itt nem csupán a személyek megtámadását értjük, de azok émélygős agyondicsőítését is. Némelyik beküldött közlemény olyan, hogy egyenesen kéri belőle, miszerint csak azért írták, hogy vagy x vagy y-köpeny alatt valakinek bököt mondhasanak. A tárgy, a dolog mellékes, sőt ezt sokszor nagyon nehéz a közleményből kihámozni. — Volt pl. egy tudósításunk egyik nagyobb vidéki városból „Fényes esküvő” cím alatt, melyben szörnyen ki volt emelve az esketési beszéd, a hallgatók megilletődése oly grafice volt leírva, hogy magunk is hangos zokogásban törtünk ki; de hogy *kinek az esküvője volt*, az mai napig is titok előttünk, pedig már két éve mult annak. — Objektivitás az értesítésben, ami mellett természetesen az érdem elismerése is legyen. Csak a tulságos kendőzéstől óvakodjunk.

H. urnak. Ilyen hangon írt közleményeket még pénzért sem hozhatunk. Majd ha meglesz, mi nem zárkozhatsz el az elismeréstől, de addig csak a szerkesztői rovaton kívül és csak az ön nevének teljes aláírásával.

V. Mi az illető közleményt, úgy amint volt, az egyházmegyei hivatalból kaptuk, nem tettünk hozzá semmit, nem vettünk el belőle semmit. Bizony néha úgy meggyül a dolgunk, hogy nagyon is meglehet bocsátani, ha nem vesszük észre, vajon a hozzánk beküldött közleményben kitették-e valakinek esperesi címét, vagy sem.

Templom és kápolna berendezések

Egyházi ruhák és főhermenetek

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntette: *Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879. — Deés 1879. — Budapest 1885., 1896.*

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg és Klotild főhercegné asszony ö császári és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHAKAT,
Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket.

Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

31-52.

Műhímezés

HIRDETMÉNYEK a „Nyitramegyei Szemle” részére

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban

Nyitrán, Papnevelde-utca 9. szám.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS MINDA 6 HUZÁSON JÁTSZAK

ÚJSÁGÍRÓK SORSJÁTÉKA

FONYEREMÉNY **100.000 KORONA**

5 NYEREMÉNY **20.000 KORONA** stb. stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKÉ KIVANATRA 20% LEVONÁSSAL

AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVASÁROLVA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás szerdán.

Sorsjegyeket ajánl:

a Nyitrai Hitelbank.

9-9.

Előfizetési felhívás

„Képes Családi Lapok”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemes és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető részre ad ingyenes melléklettel előfizetőnek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csomagolás, illetve kérdések és feleletek tárhaza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postája”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hálgycsek Lapja” című divatlapjal és a külön beköthető „Regény melléklet”-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összegét és azonnali meg 80 kr eszmagórási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb részre küld ingyen 6 bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámát minden éven és bérmentve küld mindazoknak, akik eziránt legelőszörben levelező-lapon — hozzáférőnek.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

Nyitra város tanácsától.

Hivatalos hirdetmény.

borital és húsfogyasztási adó

beszedésével 1899. évi január hó 1-től

Kramer Adolf

cég megbízott.

Felkéretnek tehát mindazon felek, kik adóköteles árukat raktáron tartanak, vagy behozni fognak, hogy azokat a kezelési irodában (Tóth Vilmos-utca 39. sz.) idejekorán bejelentsek, minthogy ilyenmő késedelmek törvényáthágásnak tekintendők.

Nyitrán, 1898. évi december hó 28-án.

A városi tanács.

TORONTÁLI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyilin) terítők, függönyök, divánátvetők stb részére. 13-20.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Búsan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, ablakvédők, szoba- és lépőkrécek.

Honi ipar.

Honi ipar.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám. 14-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képkeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stylus és rajz szerint szépen, szolidan és legutá- nyosabban készíttetnek el. Tervezetek, költségeloirányzatok készséggel küldetnek.

Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész tem- plomok belső berendezését, alapos újítását, festését, marványozását és aranyozását, ugyszintén azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaerőnkkel a legszebben készitünk el igen ked- vező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízható- ságunkat e tereu is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1898-1899-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

Nyitra m. Galgóc, oltár-átalakítás.
 Gerecesér, főoltár renoválása, új főoltárkép.
 Darázs, egész templom renoválása, kifestése, üvegablakok.
 Moesonok, egész templom renoválása.
 Kis-Baáb, egész templom renoválása.
 Kis-Appony, egész templom renoválása és kifestése.
 N-Kér, új főoltárkép.
 Nyitra, Apáca-zárda, tornaterem kifestése.
 Rátkée, főoltár.
 Krakován, két új oltár.
 Hrádek, lourdesi oltár.
 Szenie, főoltár és szószék.
 Bajna, lourdesi oltár.
 Csejthe, egész templom renoválása, 5 üveg- ablak, két új mellékoltár.
 Szered, Jézus- és Mária-szobor.
 Madunic, egész templom renoválása.
Pozsony m. Gerecesér, egész templom renoválása.
 Sempte, Jézus- és Mária-szobor.
 A-Dombó, egész templom renoválása.
 Pudaszer, egész templom renoválása.
 Halmos, egész templom renoválása.
 Kajal, új főoltár és szószék.
 N-Sur, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása.
 Jakabfalva, úrkoporsó.
 Lamaes, új főoltár.
 Cseszte, Jézus Szíve oltár.
 Szilines, főoltár renoválása.
Komárom m. Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárak újítása.
 Felső-Galla, egész templom újítása.
 Szent-Péter, lourdesi oltár.
 Gyalla, új főoltár.
 Dad, egész templom újítása és új főoltárkép.
 Kőrth, lourdesi barlang szoborral.
Esztergom m. N-Ölved, Jézus Szíve oltár.
Bács megye. Szántova, oltárújítás.
 Ó-Szivae, lourdesi oltár.
 Baja, templom-renoválás.

Borsod m. Szirák, lourdesi oltár.
 Bánhorváth, lourdesi oltár.
 Mező-Csáth, úrkoporsó.
 Felső-Nyarád, lourdesi oltár.
 Özd, úrkoporsó.
Csanád m. Mező-Kovácshegy, főoltár.
Győr megye. Révfalu, két oltár átalakítása.
 Gyirmoth, új oltár szentsírral.
 Gyarmath, Jézus Szíve oltár.
Héves m. Pétervásár, úrkoporsó.
 Csehi, oltár.
 Gyöngyös, Mária-oltár.
Hajdu m. Egyek, lourdesi oltár.
Hont megye. Ipolyvíz, főoltár.
 Beménd, lourdesi oltár.
 Adács, úrkoporsó.
J.-N.-Kun-Szolnok m. Rákóczi, oltár.
 Török-Szt.-Miklós, oltár.
N.-Küküllő m. Bolya, főoltár és szószék.
Kolozs m. Bánffy-Hunyad, főoltár és szószék.
 Radnoth, főoltár és szószék.
Moson m. Magyar-Kimle, új főoltár.
 Horvát-Kimle, templom renoválása.
 Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás.
 Nezsider, főoltár.
 Hegyeshalom, egész templom renoválása.
 Kiliti, egész templom renoválása.
Pest megye. Budapest, Angyalföldi országos tébolyda, főoltár.
 " " Irgalmas nővérek, lourdesi oltár.
 " " Erzsébet-kórház, oltár.
 Nagy-Maros, úrkoporsó.
 Szent-Iván, úrkoporsó.
 Fajsz, oltár.
 Adony, Szt.-Háromság oltár.
 Pomáz, főoltár.
 Taksony, főoltár.
 Jakabszállás, lourdesi oltár.
 Kóka, Jézus- és lourdesi oltár.
Szabolcs m. Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárak.
 Nyíregyháza, úrkoporsó.
 Sibirj, főoltár újítása.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajcár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán ki- tüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Borbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító. 14-26.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei al- paccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor

főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

== Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik ==

Alapított 1869-ben

A Nyitrai Népbank mint részv.-társaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett,

leszámitol váltókat, betéti könyvecskeket;

kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamat-

láb és szabott ügyvédi díjak mellett amorti-

zációra különböző tervekben;

előleget ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-,

részvények- és másnemű értékpapirokra;

elad és vesz mindennemű értékpapirt napi árfo-

lyamban;

felvilágosítással szolgál és mindennemű megbí-

zást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási

ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Szőlőtrágya-kompozíciót

és szőlők alá való mindennemű műtrágyá-
 kat elismert kitűnő minőségben ajánl

A „HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, Váci-körút 21.

Részletes utasításokat kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.